

Deadlock-situationer i ejer- og joint venture-aftaler

Af Jens Chr. Hesse Rasmussen
Partner, advokat, M&A Corporate,
Bech-Bruun Advokatfirma

og

Anders Rubinstein,
Advokat, M&A Corporate,
Bech-Bruun Advokatfirma

Det er velkendt, at der kan opstå en fastlåst situation mellem kapitalejerne i et selskab med den virkning, at ingen af kapitalejerne (eller kapitalejergrupperne) kan gennemføre deres ønskede strategi for selskabet – en såkaldt *deadlock*. Selskabet bliver handlingslammet.

En deadlock kan selvsagt være skadelig for selskabet og dermed nedbryde selskabets værdi. Det er derfor væsentligt at overveje, hvordan en deadlock skal håndteres. I denne artikel beskriver vi nogle af de løsningsmodeller, der findes, og hvilke fordele og ulemper de enkelte bestemmelser har. Vi har taget udgangspunkt i aktie- og anpartsselskaber med to 50%-kapitalejere.

1. Hvornår foreligger der deadlock?

Selskabsloven indeholder ingen definition af, hvornår der foreligger en deadlock, ligesom den ikke foreskriver, hvordan sædvanlige deadlock-situationer skal løses. Selskabslovens § 105 foreskriver dog, at stemmelighed medfører, at et forslag, der på generalforsamlingen kræver simpelt stemmeflertal, bortfalder. Står stemmerne lige ved personvalg, skal valget dog afgøres ved lodtrækning, medmindre vedtægterne bestemmer andet.

Hvis et selskab er undergivet fælles kontrol, hvorved der vil kunne opstå en deadlock, er det derfor vigtigt, at det i en ejer- eller joint venture-aftale nøje beskrives, hvornår der foreligger en deadlock, og hvordan en deadlock skal løses, hvis den opstår.

Hvert selskab og dets ejere er forskellige, så dén løsning på en deadlock, der er god for ét selskab, er ikke nødvendigvis god i andre selskaber. Ved udarbejdelse af deadlock bestemmelser bør det derfor nøje overvejes hvilken deadlock-løsning, der bedst imødekommer de konkrete parterers ønsker og behov. Dette vil sikre, at det brud, der kan opstå i tilfælde af en deadlock, bliver så "lykkeligt" som muligt.

En aftale vil også indeholde bestemmelser, der kan være med til at forebygge en deadlock-situation, herunder:

- (i) At give bestyrelsesformanden den afgørende stemme, hvis stemmeafgivningen i bestyrelsen står lige, eller
- (ii) At lade en uvildig opmand (eller forligspanel) afgøre parternes uoverensstemmelse ud fra en vurdering af, hvad der bedst tjener selskabets interesser. En sådan løsning er ikke nødvendigvis ideel, hvis deadlocken vedrører rent kommercielle spørgsmål.

I den rene form taler man om deadlock i selskaber med to 50%-kapitalejere, der hver for sig blokerer for væsentlige beslutninger i selskabet; det være sig på generalforsamlings- eller ledelsesniveau.

Deadlock kan også opstå i selskaber med minoritets- og majoritetskapitalejere, hvor væsentlige beslutninger ifølge ejer- eller joint venture-aftalen kræver kvalificeret majoritet eller tilslutning fra én eller flere minoritetskapitalejere, eller hvor sådanne minoritetskapitalejere har vetoret i forhold til sådanne beslutninger.

Årsagerne til deadlock kan være mange. De forhold, der oftest opstår konflikt om, er selskabets drift (forretningsområde, strategi og den praktiske udmøntning heraf), overskudsdisponering og selskabets kompetence- og ledelsesforhold. I selskaber hvor én eller flere af kapitalejerne deltager i selskabets drift, ses der ikke sjældent uoverensstemmelse om, hvorvidt der præsteres den nødvendige arbejdsindsats. Ikke sjældent vil disse konflikter være "krydret" med et element af personlige, ikke-forretningsmæssige uoverensstemmelser mellem ejerne, eksempelvis som følge af (oplevede) tillidsbrud. Endelig forekommer det, at deadlock benyttes af en ejer for at fremprovokere en reaktion fra den/de øvrige ejere, eksempelvis et tilbud om køb eller salg af ejerandele i selskabet.

2. Forhandling på ledelsesplan og mediation

I joint venture aftaler og i ejeraftaler mellem parter, der overlader forvaltningen af deres ejerinteresser til underordnede medarbejdere og/eller eksterne konsulenter, aftales det ofte, at kapitalejerne i tilfælde af deadlock skal indlede forhandlinger på

(højeste) ledelsesplan. Formålet med en sådan bestemmelse er at sikre, at deadlocken forhandles mellem personer, der ser fordomsfrit på problemstillingen med "friske øjne" og i et overordnet strategisk perspektiv. Det kan eventuelt foreskrives, at parternes forhandling skal ske under inddragelse af en uvildig mediator/opmand, eller at hver part skal antage ekstern professionel rådgivning. Det kan også være nyttigt at foreskrive, at parterne over for hinanden skriftligt skal redegøre for deres standpunkter inden forhandlingen, således at hver part på denne måde får mulighed for at forbedre sig bedst muligt på forhandlingerne og for at overveje og undersøge eventuelle løsningsmuligheder.

3. Grundlæggende løsningsmodeller

Hvis forhandlinger på højeste plan og eventuel brug af mediator mv. ikke kan løse deadlocken, vil det ofte være nødvendigt at bringe kapitalejernes fælles ejerskab af kapitalandele i selskabet til ophør.

Inden parterne "trykker på knappen" og bringer det fælles ejerskab til ophør, bør de nøje overveje, om de negative konsekvenser derved trods alt overstiger ulemperne ved at fortsætte samarbejdet. Dette kan særligt være tilfældet, hvis der er samhandel mellem det fælles (joint venture) selskab og kapitalejerne.

Når en deadlock resulterer i, at den ene kapitalejer overtager den anden kapitalejers ejerandele, bør udgangspunktet for, hvilken model der vælges til at løse deadlocken, være, hvad der tjener selskabets interesser bedst muligt (således at selskabets værdi som en going concern bevares bedst muligt), samtidig med at den udtrædende kapitalejer behandles fair.

Nogle gange ses det, at kapitalejerne bevidst ikke regulerer, hvad der skal ske i tilfælde af en deadlock. Et sådant valg sker typisk ud fra en forventning om, at dette vil tvinge kapitalejerne til at få løst problemerne, eventuelt ved at den (mest) utilfredse kapitalejer vælger at sælge sine kapitalandele¹. Fordelen ved denne model er, at ingen part udsættes for risikoen for ufrivilligt at afstå sine kapitalandele - eventuelt som følge af en deadlock som den anden kapitalejer har fremkaldt alene med henblik på at kunne overtage den anden kapitalejers kapitalandele. Denne model kan måske også få et samarbejde til i praksis at fungere (eller dog være tåleligt) på grund af truslen om en deadlock og dermed bevidstheden om nødvendigheden af et samarbejde. Der

¹ Hvis ikke andet er bestemt, kan en kapitalejer sælge sine kapitalandele uden forkøbsret for de øvrige kapitalejere. I betænkning 1498 "Modernisering af selskabsretten" fra 2008 anfører Moderniseringsudvalget på side 25 som løsning på konflikter: "*at udgangspunktet fortsat bør være, at vejen ud af et selskab er salg af andelen, selvom baggrunden for salget er uenighed mellem deltagerne*". I relation til forkøbsretsbestemmelser henvises til afsnit 1 i vores artikel "*Overdragelsesbestemmelser i ejerftaler - med fokus på kapitalfonde*" bragt som månedens DVCA-artikel oktober 2013. Artiklen kan læses på adressen: <http://www.dvca.dk/uploads/Gamle%20nyhedsbreve/Artikler/Artikel%20ejerftale.pdf>

skal dog udvises stor varsomhed ved valg af denne model, da konsekvensen kan blive en langstrakt, opslidende konflikt, der vil nedbryde selskabets værdi til skade for alle kapitalejere.

Ejer- og joint venture-aftaler indeholder derfor oftest bestemmelser, der nøje beskriver, hvordan en eventuel deadlock skal behandles. De modeller, som oftest vælges, er følgende:

- (i) En købs-/salgsprocedure, hvor den ene kapitalejer kan købe den anden kapitalejer ud, således at den ene kapitalejer ender som eneejer af selskabet, og den anden kapitalejer ophører som ejer af selskabet. Der findes en række forskellige købs-/salgsprocedurer, der kan vælges mellem i tilfælde af en deadlock, herunder:
 - a. Det lægges fast, hvilken af kapitalejerne der overtager den anden kapitalejers ejerandele. Dette er særlig relevant, hvis selskabet har et "naturligt" eller nærmeste tilhørsforhold hos den ene af kapitalejerne,
 - b. En procedure, hvor den højestbydende overtager den anden kapitalejers ejerandele, jf. afsnit 4 – 6 nedenfor om musefældekláusuler, kuvertkláusuler og auktionskláusuler, eller
 - c. Put/call optioner, jf. afsnit 7.Ingen af disse modeller er uproblematisk og musefældekláusuler, kuvertkláusuler, auktionskláusuler og put/call optioner indeholder alle et stort element af risiko, da det er usikkert, hvem af parterne der ender som "vinder" og "taber". Dette store element af risiko og uforudsigelighed bringer ofte parterne til forhandlingsbordet, således at en deadlock finder en forligsmæssig løsning.
- (ii) Spaltning af selskabet, jf. afsnit 8, eller
- (iii) Likvidation af selskabet, jf. afsnit 9.

4. Musefældekláusul²

Musefældekláusuler findes i en række varianter. Den grundlæggende forskel mellem de to oftest forekommende varianter er, om initieringen af musefældekláusulen pr.

² Kláusulen omtales også som "resolver kláusul", "put and call option", "ping pong kláusul" eller "kinesisk auktionskláusul". På engelsk kendes kláusulen under betegnelserne "shotgun kláusul", "Russian roulette" eller "buy-sell".

automatik vil fremtvinge et ophør af det fælles ejerskab, eller om initieringen kun vil bringe det fælles ejerskab til ophør, hvis der mellem parterne er den fornødne vilje til at købe/sælge på de tilbudte vilkår.

I begge af disse varianter initieres processen af den kapitalejer (herefter kaldet kapitalejer A), som i anledning af den opståede deadlock ønsker at bringe det fælles ejerskab til ophør (hvad enten dette sker ved at afstå kapitalandele til den anden kapitalejer eller ved at overtage kapitalandele fra den anden kapitalejer). Kapitalejer A vil i så fald initiere processen ved over for kapitalejer B at fremsætte ét tilbud, der angiver den pris og de øvrige vilkår, som kapitalejer A er indstillet på at handle til. Kapitalejer B kan da frit vælge, om (i) kapitalejer A skal købe kapitalejer B's kapitalandele, eller (ii) om kapitalejer B skal købe kapitalejer A's kapitalandele - i begge tilfælde på de vilkår, som kapitalejer A har tilbudt.

4.1 *Variant 1: Initiering vil medføre ophør af fælles ejerskab*

I denne variant vil kapitalejer B's manglende rettidige svar på tilbuddet automatisk medføre, at kapitalejer B anses for at have solgt sine kapitalandele til kapitalejer A på de af kapitalejer A tilbudte vilkår. Initiering af musefældeklausulen i denne variant vil således pr. automatik medføre et tvungent salg af enten kapitalejer A's eller B's kapitalandele.

4.2 *Variant 2: Initiering kan medføre ophør af det fælles ejerskab*

I den anden variant indebærer kapitalejer B's manglende rettidige svar på tilbuddet, at kapitalejer B skal anses for at have tilbudt sine kapitalandele til kapitalejer A på de af kapitalejer A tilbudte vilkår. Kapitalejer A kan herefter vælge enten at acceptere tilbuddet og købe kapitalejer B's kapitalandele eller at undlade dette. Hvis kapitalejer A vælger ikke at købe kapitalejer B's kapitalandele, vil ejerforholdene således forblive uforandrede.

Alternativt kan det aftales, at hvis kapitalejer B ikke rettidigt svarer på tilbuddet, kan kapitalejer A vælge, om kapitalejer B skal (i) sælge sine kapitalandele til kapitalejer A eller (ii) købe kapitalejer A's kapitalandele.

4.3 *Rationale*

Tankegangen bag en musefældeklausul er, at den initierende kapitalejer vil være fair ved fastlæggelsen af vilkårene i sit tilbud, da den initierende kapitalejer ikke ved, om den anden kapitalejer vælger at købe eller sælge på de tilbudte vilkår. Dette element af uvished om udfaldet forklarer, hvorfor bestemmelsen på engelsk ofte omtales som "*Russian roulette*".

Umiddelbart synes denne tankegang bag en musefældeklausek at virke fornuftig. Hvis kapitalejer A eksempelvis vurderer, at markedskursen på kapitalandelene er 200 og derfor fremsætter et tilbud om at købe kapitalejer B's kapitalandele til kurs 200, men kapitalejer B i stedet vælger at købe kapitalejer A's kapitalandele (til kurs 200), så har kapitalejer A opnået den pris, som kapitalejer A vurderede som markedskursen.

På trods af denne umiddelbare fornuft skal der udvises stor varsomhed, inden en musefældeklausek accepteres.

Musefældeklauseken vil kun være velegnet, hvis selskabet alene har to kapitalejere (eller to kapitalejergrupper, der hver optræder samlet) hver med nogenlunde lige store ejerandele (50/50), således at der kan tilbydes én kurs, der er egnet, uanset om den initierende kapitalejer bliver sælger eller køber.

Hvis der er forskel i kapitalejernes økonomiske/finansielle styrke, kan denne styrkeforskel udnyttes af den stærke kapitalejer. Dette kan ske ved, at den stærke kapitalejer spekulerer i at fremsætte et tilbud til en lav - ikke fair - pris på et tidspunkt, hvor den stærke kapitalejer ved, at den svage kapitalejer ikke kan købe den stærke kapitalejers ejerandele selv til den lave pris. Musefældeklauseken kan således resultere i, at den økonomisk svage kapitalejer kan blive tvunget til at sælge sine kapitalandele til ikke fair pris.

Musefældeklauseken har også den store indbyggede svaghed, at den kapitalejer der "trækker kortet" og initierer musefældeklauseken i tilfælde af en deadlock ikke på forhånd ved, om den pågældende kapitalejer ender som eneejer af selskabet, eller opfører sig som ejer. Dette er navnlig en risiko, såfremt den ene af kapitalejerne har en nærmere operationel tilknytning til selskabet end den anden, idet værdien af ejerandelen for den pågældende kapitalejer ikke blot knytter sig til værdien af ejerandelen men også til den operationelle betydning, som ejertilknytningen til selskabet har for den pågældende kapitalejer.

Da musefældeklauseken indeholder en betydelig usikkerhed om, hvem af kapitalejerne der ender som eneejer af selskabet, er klauseken heller ikke et velegnet instrument, hvis én kapitalejer ikke længere ønsker at være kapitalejer, eksempelvis hvis en kapitalejer ud fra en strategisk beslutning ikke længere ønsker at være ejer af selskabet eller i tilfælde af et generationsskifte.

Det er de færreste kapitalejere, som i praksis kan acceptere de ulemper eller risici, som musefældeklauseker frembyder. Musefældeklauseker bruges derfor i dag kun sjældent i praksis.

4.4 *Køb/salg med udgangspunkt i vurdering af fair markedsværdi*

Musefældeklausulen findes i en alternativ variant, hvor kapitalejer A initierer processen ved at meddele kapitalejer B, at der skal foretages en uvildig vurdering af kapitalandelenes fair markedsværdi efter en nærmere procedure, som er beskrevet i ejer- eller joint venture-aftalen.

Når vurderingen foreligger, kan kapitalejer B vælge enten (i) at købe kapitalejer A's kapitalandele til den af vurderingsmanden fastlagte markedsværdi (eventuelt fratrukket en vis procentsats fastlagt i ejer- eller joint venture-aftalen), eller (ii) at sælge deres kapitalandele til kapitalejer A til den af vurderingsmanden fastlagte markedspris (eventuelt med tillæg af en vis procentsats fastlagt i ejer- eller joint venture-aftalen).

Det aftalte tillæg til /fradrag fra den af vurderingsmanden fastlagte markedspris skal fungere som et middel mod, at parterne kunstigt konstruerer en deadlock-situation og skal samtidig "absorbere" noget af den usikkerhed, der altid vil knytte sig til rigtigheden af en vurdering af et selskabs værdi.

5. **Kuvertklausul³**

Vælges en kuvertklausul, afgiver hver kapitalejer i tilfælde af en deadlock ét lukket bud på køb af den anden kapitalejers kapitalandele, og den højstbydende kan købe den anden kapitalejers kapitalandele til den kurs, som den højstbydende tilbød.

Alternativt kan det aftales, at køberen er den kapitalejer, hvis bud ligger tættest på kapitalandelens fair markedsværdi som fastsat af en uafhængig vurderingsmand⁴. Denne variant indeholder således et stort element af tilfældighed om, hvilken af kapitalejerne der ender som køber henholdsvis sælger.

Kuvertklausulen ses også i en variant, hvor kapitalejer A initierer processen ved at afgive et tilbud om at købe kapitalejer B's kapitalandele til en nærmere angivet pris og øvrige vilkår. Kapitalejer B kan da inden for en aftalt tidsfrist vælge enten (i) at sælge sine kapitalandele til kapitalejer A på de tilbudte vilkår, eller (ii) at meddele, at kapitalejer B ønsker at købe kapitalejer A's kapitalandele til en højere pris end tilbudt af kapitalejer A. Hvis kapitalejer B vælger alternativ (ii), skal hver kapitalejer afgive et bud, der angiver den kurs pr. kapitalandel, som den pågældende kapitalejer ønsker at kø-

³ Klausulen omtales også som licitationsmodellen eller kuvertauktion. På engelsk kendes klausulen under betegnelserne "Texas Shoot-Out", "Mexican Shoot-out" eller "highest sealed bid". Ifølge artikler i dagspressen i 2007 indeholdt ejeraftalen mellem Carlsberg og det britiske bryggeri Scottish & Newcastle vedrørende 50/50-ejerskabet af det russiske bryggeri Baltic Beverages Holding en "Texas Shoot-Out-klausul".

⁴ Dette alternativ kaldes på engelsk "fairest sealed bid".

be den anden kapitalejers kapitalandele for. Den højestbydende kan herefter købe den anden kapitalejers kapitalandele til den pris, som den højestbydende har tilbudt.

I en anden variant⁵ af kuvertklausulen meddeler hver kapitalejer i ét lukket bud den mindstekurs, som den pågældende kapitalejer er indstillet på at sælge sine kapitalandele til. Den kapitalejer, der afgiver den højeste kurs "vinder" og kan købe den "tabende" kapitalejers kapitalandele til den kurs, som "taberen" angav i sit lukkede bud.

Flere af de ulemper som er nævnt ovenfor i afsnit 4 vedrørende musefældeklauselet gælder også ved kuvertklausulen.

6. Auktionsmodel

I auktsionsmodellen har hver kapitalejer mulighed for at afgive bud på køb af den anden kapitalejers kapitalandele. Hvis begge kapitalejere afgiver ét bud, kan hver kapitalejer herefter skiftes til at byde over det forrige bud. Det aftales ofte, at et overbud mindst skal overgå det forrige bud med en vis procentsats. Den kapitalejer der ultimativt byder højest, køber den anden kapitalejers kapitalandele til den tilbudte pris.

Flere af de ulemper som er nævnt ovenfor i afsnit 4 vedrørende musefældeklauselet gælder også ved en auktsionsmodel.

7. Put/call optioner

Hvis put/call optioner ønskes anvendt, må det nærmere aftales, hvornår disse kan udnyttes. Eksempelvis hvis en minoritetskapitalejer nedlægger veto mod en væsentlig beslutning, hvilket i så fald kan give majoritetskapitalejeren ret til at købe minoritetskapitalejerens kapitalandele. Minoritetskapitalejeren kan alternativt tillægges retten til at blive købt ud, hvis majoritetskapitalejeren gennemtrumfer en beslutning, som minoritetskapitalejeren stemmer i mod.⁶

Ved put/call optioner fastlægges prisen på kapitalandelene sædvanligvis af en sagkyndig tredjemand ud fra dennes vurdering af kapitalandelenes markedsværdi (eventuelt på grundlag af forud aftalte værdiansættelsesprincipper eller fremtidige resultater).

⁵ Denne model ses undertiden omtalt som "hollandsk auktsion" / "dutch auktsion".

⁶ Der kan knytte sig særlige skattemæssige problemstillinger til brugen af optioner, som bør undersøges nærmere (af pladsmæssige årsager behandles disse problemstillinger ikke i denne artikel).

8. Spaltning

Hvis et selskab kan "adskilles" i flere enheder, der har nærmeste tilknytning til de respektive kapitalejere, og kapitalejerne kan drive de respektive enheder videre eller lade disse indgå i kapitalejerens øvrige forretning, og under forudsætning af, at en spaltning ikke (væsentligt) reducerer værdien af det udspaltede selskabs virksomhed, kan en spaltning undertiden være en løsningsmulighed på en deadlock.⁷

9. Likvidation

Den ultimative løsning på en deadlock-situation er, at selskabet træder i likvidation, og at der udpeges en neutral likvidator, som har til opgave at realisere selskabets virksomhed og tilhørende aktiver og passiver bedst muligt.

Der bør generelt udvises stor tilbageholdenhed med at vælge likvidation som et middel for at løse en deadlock, da det økonomisk set ofte vil være til kapitalejernes skade at vælge likvidationsvejen.⁸

Likvidationsvejen kan være en løsning, hvis selskabet ikke kan videreføre sin virksomhed uden den ene eller begge kapitalejeres fortsatte deltagelse.

Et alternativ til en likvidation kan være salg af selskabet til tredjemand.

10. Videreførelse af forretningsmæssige aftaler mellem den udtrædende kapital-ejer og selskabet

Som det fremgår af ovenstående, udgør størstedelen af deadlock-modellerne metoder, hvormed det fælles ejerskab til joint venture selskabet bringes til ophør. I tilfælde hvor en eller flere af kapitalejerne – foruden ejerskabet – har kommercielle relationer til joint venture selskabet, vil et sådant ophør ofte medføre en afbrydelse af sådanne kommercielle relationer og dermed en forstyrrelse af såvel selskabets forhold som af den udtrædende kapitalejers forhold. Dette giver anledning til en række særlige overvejelser:

- (i) I relation til værdiansættelsen af den udtrædende kapitalejers kapitalandele skal det overvejes om, på hvilken måde og i hvilket omfang en sådan afbry-

⁷ De skattemæssige og selskabsretlige forudsætninger for og konsekvenser af en spaltning skal undersøges nærmere (men berøres af pladsmæssige årsager ikke i denne artikel).

⁸ Likvidationsmodellen vil medføre afståelsesbeskatning af såvel selskabet som af kapitalejerne og konsekvenserne deraf bør derfor overvejes nøje.

delse/forstyrrelse af selskabets kommercielle relationer med den udtrædende kapitalejer skal påvirke værdiansættelsen. Dette har selvsagt størst betydning i de deadlock modeller, der baserer sig på værdiansættelser foretaget af vurderingsmænd. I de modeller, som baserer sig på parternes egne værdiansættelser, kan parterne derimod selv tage højde for den påvirkning af selskabets hhv. deres egen situation, som en afbrydelse/forstyrrelse vil medføre (men det er klart, at en sådan afbrydelse/forstyrrelse kan have væsentligt forskellig betydning for kapitalejerne, hvilket – som påpeget oven for – kan medføre, at disse modeller bliver mindre anvendelige).

- (ii) I relation til såvel selskabets som den udtrædende kapitalejers interesse i at kunne videreføre sine forretningsmæssige interesser efter gennemførelsen af deadlock-adskillelsen skal det overvejes, om og på hvilke vilkår selskabets og den udtrædende kapitalejers forretningsmæssige relationer skal/kan videreføres efter adskillelsen. Såfremt de kommercielle relationer mellem selskabet og den udtrædende kapitalejer er af væsentlig betydning for den ene eller begge disse, bør det eventuelt i ejer- eller joint venture aftalen aftales, at sådanne aftaler videreføres uopsigeligt i en vis periode efter adskillelsen, således at der gives selskabet hhv. den udtrædende kapitalejer en rimelig tid til at indrette sig på en eventuel opsigelse af disse relationer.

11. Selskabslovens "exit bestemmelser"

Hvis der opstår en deadlock, skal man naturligvis overveje, om nogle af selskabslovens bestemmelser kan bringes i anvendelse til at løse konflikten, herunder:

- (i) Selskabslovens § 230, hvorefter domstolene på anmodning af en minoritetskapitalejer i særligt grove tilfælde kan tvangsopløse et selskab, hvis én - eller en gruppe af – majoritetskapitalejer(e) har misbrugt indflydelsen eller overtrådt selskabsloven eller vedtægterne, og
- (ii) Selskabslovens § 362, stk. 2 og 3, hvorefter retten i tilfælde af en kapitalejers kvalificerede misbrug kan (i) tilpligte den skadevoldende kapitalejer at indløse den skadelidende kapitalejer eller (ii) tilpligte en skadevoldende kapitalejer at sælge sine kapitalandele til de øvrige kapitalejere eller selskabet.

Disse bestemmelser gennemgås ikke nærmere i denne artikel. Det bemærkes dog, at disse bestemmelser typisk ikke kan anvendes i klassiske deadlock-situationer, hvor kapitalejernes uenighed bunder i kommercielle forhold, uden at der juridisk set foreligger misbrug.